

הוא נ'י
לחזור בתשובה מוכן

ההמדה בין אנשי כנען
לנשי חנן

תשובה – מעורבות חברתית

בס"ד

בפתחו הלב בותרך אמונה לפרשת "זוי שרה"

תשובה בפרשה / מירב מגני

בפרשתנו משביע אברהם את עבדו. קראו את הפסוקים:

"וַיֹּאמֶר אֲבְרָהָם אֶל עַבְדּוֹ זֶקֶן בֵּיתוֹ הַמְשַׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ: שִׁים גַּא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְאֲשַׁבְּעֶךָ בְּה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֵלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ כִּי אֶל אֶרֶץ וְאֶל מוֹלַדְתִּי תִלָּךְ וְלִקַּחְתָּ אִשָּׁה לְבְנִי לְיִצְחָק."

- על מה משביע אברהם את עבדו?
- מדוע לדעתכם לא רצה אברהם שהאישה של יצחק תהיה מבנות הכנעני?

על כך שואל האברבנל:

למה ציווה אברהם שלא ייקח אישה מבנות הכנעני? האם מפני שהיו עובדי עבודה זרה, גם בעבר הנהר היו כן, ומה הועיל בתקנתו? ... ומדוע הרחיק בנות כנען ולא הרחיק בנות בתואל ונחור שהיו רעים וחטאים מצד אמונותיהם כאנשי כנען? ...

- כתבו בלשונכם את שאלתו של האברבנל.
- תשובה לשאלתו תוכלו למצוא בפירושים שלפניכם:

שמואל דוד לוצאטו: (שד"ל)

שאם היה מתחתן בהם, שוב לא יתכן לישראל להוריש הכנעני מארצו אחרי היותם אחים, כמו שלא יתגרו מלחמה במואב, עמון ואדום.

השד"ל מסביר ש....

המדרש הגדול – רבי דוד בן עמרם עדני

"כי אל ארצי ואל מולדתי תלך: והלא כולם עובדי עבודה זרה, דכתיב (יהושע כ"ד) "בעבר הנהר ישבו אבותיהם מעולם תרח אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו אלוהים אחרים" – ואברהם יצא מהם!!
אלא אמר אברהם: הואיל ואני מגייר – אגייר ממשפחתי ומבית אבי, שהן קודם לכל. ולא עוד אלא שהן קרובי תשובה..."

הוא מ'
 תחזור בתשובה מוכן

ההמדף בין אנשי כנען
 לאנשי חרן

תשובה – מעורבות חברתית

לפי פירוש זה לאנשי חרן יש שני יתרונות על פני אנשי כנען. השלימו:

קרובי _____ וקרובי _____.

קרובי משפחה זה ברור - אברהם מעדיף לקרב ולגייר את בני משפחתו. אך מה זה "קרובי תשובה"? רמז: יונה הנביא סרב ללכת ולנבא לאנשי נינוה כי אמר שגויים אלה הם 'קרובי תשובה'. _____.

השלימו:

לפי פירושו של שד"ל האיסור להתחתן עם בנות כנען נועד להבטיח את _____ הארץ. כי אי אפשר להילחם ולגרש _____.

לפי פירוש 'המדרש הגדול' בין אנשי חרן לאנשי כנען יש הבדל מהותי (למרות שכולם עובדי עבודה זרה) אנשי כנען מקשים את _____ לשמוע _____ ואנשי חרן פותחים את הלב ל_____.

(תרמילון: ליבם / משפחה / תשובה / מוסר / ירושת)

תחשבו על זה!

מעלת התשובה כל כך גדולה שאפילו מי שמעשיו רעים אבל 'קרוב לתשובה' יכול להתגייר ולהיכנס למשפחת אברהם.

דבר תורה – פרשת "היי שרה":

אברהם מבקש עבור בנו יצחק את האישה הטובה ביותר. אישה שתתאים להיכנס למשפחת אברהם ולהיות אימא של עם ישראל.

הוא משביע את עבדו לא לקחת בשום פנים אישה מבנות כנען אלא ללכת אל ארצו ומולדתו, לחרן, ולקחת משם אישה ליצחק. מדוע? הרי גם בחרן עובדים עבודה זרה! מסביר השד"ל כי חיתון עם בנות כנען מעמיד בסכנה את ירושת הארץ, כי איך ניתן לגרש קרובים? בעל פירוש "המדרש הגדול" מלמד כי בחרן מצויים בני משפחת אברהם ואותם ראוי לגייר ולקרב. אך יתרה מזאת, לאנשי חרן תכונה מהותית: הם "קרובי תשובה". אם ידברו על ליבם ויסבירו להם את טעותם הם ימהרו לחזור בתשובה (כמו שעשו אנשי נינוה כשבא אליהם יונה הנביא) ולא יתעקשו להמשיך בדרכם הרעה. מכאן נלמד כמה חשוב לא להקשות את הלב ולהתעורר לתשובה.

הוא מ'י
לחזור בתשובה מוכן

ההמקף בין אנשי כנען
לאנשי חכן

תשובה – מעורבות חברתית

חידות וחידודים /

מוריה שטרן, צוות

כתיבה יסודי המ"ד

מה חסר? השלימו לפי הפסוקים.

- "ותמות שרה ב _____ היא _____ בארץ כנען" (כ"ג, ב').
- "וישקול אברהם לעפרון את הכסף _____" (כ"ג, ט"ז).
- "והנה _____ יוצאת וכדה על שקמה" (כ"ד, ט"ו)
- "וייקח את רבקה ותהי לו _____ וינחם יצחק אחרי אמו" (כ"ד, ס"ז)

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים
הקשורות האחת לשנייה.

קריית	נהריים
יצחק	מאות
ארם	המכפלה
ארבע	ארבע
מערת	וישמעאל
גר	ותושב

מידה בפרשה – גמילות חסדים

אחד המאפיינים היהודיים הוא גמילות חסדים: "שלושה סימנים יש באומה זו - הרחמנים, והביישנים וגומלי חסדים... וכל שיש בו שלושה סימנים הללו - ראוי להידבק באומה זו" (יבמות ע"ט ע"א). כשאליעזר מחפש כלה ליצחק, אחת שתהיה אם האומה, מנהיגה ומתווה דרך – הוא מחפש מישהי גומלת חסד. זה הסימן שלו. וכשרבקה מציעה להשקות את הגמלים – הוא יודע שמצא את אשר חיפש.

שאלת אתגר:

חז"ל אומרים ששרה נפטרה ביום בו נעקד יצחק, לפי שידעה כי יצחק ניצל. באיזה יום זה היה? רמז: באותו יום קוראים בתורה את עקדת יצחק...

מצווה בפרשה – קבורת המת

בפרשה נפטרים שלושה אנשים – שרה, אברהם וישמעאל. על שלושתם מסופר שעסקו בקבורתם, ללמד אותנו כמה חשוב להביא כל אדם להיקבר בכבוד. העניין מתקשר למידה בפרשה – מידת גמילות חסדים. כי קבורת המת נקראת "חסד של אמת" – חסד שלא מקבלים תמורתו מאומה, שהרי הנפטר אינו יכול להשיב...

הוא מ'י
פחלוק בתשובה מוכן

ההמקד בין אנשי כנען
לאנשי חכן

תשובה – מעורבות חברתית

מה נכון?

כתבו נכון / לא נכון לגבי המשפטים הבאים

- א. חברון וקריית ארבע הם שמות זהים לאותו מקום - _____
- ב. בהתחלה עפרון לא רצה לתת את מערת המכפלה ורק לאחר שהוצע לו כסף – הסכים - _____
- ג. אליעזר עבד אברהם הלך לחרן לחפש אישה ליצחק - _____
- ד. אברהם נפטר בגיל 175 - _____
- ה. אברהם נקבר בבאר שבע - _____

בלשון הפרשה

כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

- א. אינני חלק מכם, אך ברצוני לקבור כאן את אשתי (כ"ג, ד') _____
- ב. אם האישה לא תרצה לבוא איתך – אתה פטור מהשבועה (כ"ד, ה') - _____
- ג. תני לי בבקשה לשתות (כ"ד, י"ז) _____